

W artykule Piotra Leszkowskiego, zamieszczonym na portalu <http://www.fundusze-europejskie.pl> czytamy: „Nowa ustawa o finansach publicznych doprowadziła do istotnych zmian obowiązujących wcześniej przepisów związanych ze zwrotem dofinansowania unijnego. Wspomniane kwestie regulowała ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych oraz przepisy związane z zasadami windykacji środków przekazywanych beneficjentowi w formie dofinansowania. Zobaczmy jak wygląda obecnie procedura zwrotu dofinansowania i kiedy beneficjent traci prawo do unijnych środków.

Tytułem wstępu należy wskazać, że obecnie beneficjent realizujący projekt dofinansowany z funduszy strukturalnych otrzymuje dofinansowanie w formie płatności lub także w formie dotacji celowej. W formie płatności przekazywane są środki pochodzące z budżetu środków europejskich wypłacane beneficjentowi przez Bank Gospodarstwa Krajowego, na podstawie zlecenia płatności wystawionego przez instytucję, z którą beneficjent zawarł umowę o dofinansowanie projektu. W przypadku, gdy część dofinansowania stanowi współfinansowanie z krajowych środków budżetu państwa, jest ono przekazywane w formie dotacji celowej. Niezależnie od tego, czy beneficjent otrzymuje dofinansowanie tylko w formie płatności, czy także w formie dotacji celowej, wszystkie te środki stanowią desygnat pojęcia „środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich” i w konsekwencji stosuje się do nich regulacje zawarte w przepisach art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U z 2009, Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Wezwanie do zwrotu

Przepisy tego artykułu określają procedurę zwrotu środków wypłaconych beneficjentowi w ramach dofinansowania w przypadku, gdy: zostaną one wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu lub pobrane nienależnie bądź w nadmiernej wysokości. W przypadku stwierdzenia przynajmniej jednej ze wskazanych okoliczności, instytucja, która podpisała z beneficjentem umowę o dofinansowanie, w pierwszej kolejności ma obowiązek wezwać go do zwrotu środków lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności na jego rzecz o kwotę podlegającą zwrotowi, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

Dopiero po bezskutecznym upływie powyższego terminu - to znaczy wtedy, gdy beneficjent nie zwróci w wyznaczonym terminie środków oraz nie wyrazi zgody na pomniejszenie kolejnych płatności - instytucja zarządzająca (ewentualnie instytucja pośrednicząca lub wdrażająca) jest zobowiązana wydać decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu; termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków. W decyzji można określić, że zwrot zostanie dokonany przez pomniejszenie kolejnej płatności na rzecz beneficjenta o kwotę podlegającą zwrotowi.

Zatem instytucja nie może dokonać pomniejszenia kolejnej płatności, jeżeli beneficjent nie wyrazi na to zgody. Chyba, że wydana zostanie w tej sprawie decyzja administracyjna. Po wydaniu decyzji, środki podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

Należy pamiętać, że decyzji, o której mowa, nie wydaje się, jeżeli beneficjent dokonana zwrotu środków przed jej wydaniem. Warto podkreślić, że w przypadku, gdy zostanie wydana decyzja, a beneficjent nie zwróci środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu tej decyzji, powinien zostać wykluczony z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna, zaś

kończy się z upływem trzech lat od dnia dokonania zwrotu środków. Sankcja wykluczenia nie dotyczy jednak każdego beneficjenta. Mianowicie wykluczenia nie stosuje się do podmiotów, które na podstawie odrębnych przepisów realizują zadania interesu publicznego, jeżeli spowoduje to niemożność wdrożenia działania w ramach programu lub znacznej jego części, oraz do jednostek samorządu terytorialnego.

Można się odwołać

Decyzja wydana w sprawie zwrotu środków jest decyzją administracyjną, zatem przysługuje od niej odwołanie. I tak od decyzji wydanej przez instytucję pośredniczącą lub instytucję wdrażającą, beneficjent może złożyć odwołanie do właściwej instytucji zarządzającej. Natomiast w przypadku wydania decyzji w pierwszej instancji przez instytucję zarządzającą beneficjent może zwrócić się do tej instytucji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Do takiego wniosku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji. Zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego, odwołanie nie wymaga szczegółowego uzasadnienia. Wystarczy, jeżeli z odwołania wynika, że strona nie jest zadowolona z wydanej decyzji.

Odwołanie wnosi się do właściwego organu odwoławczego za pośrednictwem organu, który wydał decyzję. Odwołanie wnosi się w terminie czternastu dni od dnia doręczenia decyzji beneficjentowi. Co istotne, przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu. Natomiast wniesienie odwołania w terminie generalnie wstrzymuje wykonanie decyzji: chyba, że zostanie jej nadany rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzja wydana w drugiej instancji jest ostateczna. Beneficjent może taką decyzję zaskarżyć do sądu administracyjnego. Przedstawionych powyżej zasad zwrotu środków nie stosuje się dla państwowych jednostek budżetowych."

Źródło: www.fundusze-europejskie.pl / fot. www.sxc.hu